

ULUSLARARASI KÂDÎ ABDÜLCEBBÂR SEMPOZYUMU

01-03 KASIM 2023 / KARABÜK ÜNİVERSİTESİ

01 Kasım 2024 Cuma (Yüz yüze)

Açılış Programı 10:00-10:30 (15 Temmuz Konferans Salonu)

Kur'an-ı Kerim Tilaveti

Selamlama Konuşmaları

Açılış Oturumu 10:30-11:45 (15 Temmuz Konferans Salonu)

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Metin Özdemir

Prof. Dr. Ömer Türker - Kadı Abdülcebbar'ın Mu'tezili Düşüncedeki Yeri

Prof. Dr. Hulusi Arslan - Kâdî Abdulcebbar'da Adalet İlkesi ve Müslümanların Çağdaş Sorunlarının Çözümüne Katkı Sunma İmkânı

Prof. Dr. Mehmet Evkuran - Kâdî Abdülcebbar'da "İlk Vâcip" Düşüncesi -Naif Dinsel İncanın Doğal Temelleri Üzerine-

Doç. Dr. Hüseyin Maraz - Kâdî Abdülcebbar Usûl-i Hamse Üzerinden Bugüne Ne Söyler?

Cuma Namazı ve Yemek Molası

1. OTURUM

14:00-15:15

(Ahmed Yesevi Konferans Salonu)

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Ömer Türker

Prof. Dr. Metin Özdemir - Kâdî Abdülcebbar Açısından Kur'ân'ın Mucize Oluşunun Rasyonel Temelleri

Prof. Dr. Yunus Cengiz - Matematiksel Düşünme Tarzının Geride Bıraktıkları: Kâdî Abdülcebbar Temelinde Bir Analiz Denemesi

Prof. Dr. Osman Demir - Kadı Abdülcebbar'ın Optik Teorisi: Görme, Yansıma, Kırılma ve İllüzyon

Prof. Dr. Recep Demir - Halku'l- Kur'ân ve Tarihselcilik (Kâdî Abdülcebbar Örneği)

Çay Molası

2. OTURUM

15:30-16:45

(Ahmed Yesevi Konferans Salonu)

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Abdülcebbar Kavak

Prof. Dr. Najmaan Yaseen Abbas

القيمة التاريخية لفكر القاضي عبد الجبار

Prof. Dr. Mohamed Ali Mohamed

أهمية القاضي عبد الجبار في الفكر المعتزلي

Dr. Öğr. Üyesi Thaer Alhallak

المسالك المنهجية العامة لدى القاضي عبد الجبار في دراسة الأديان

Dr. Öğr. Üyesi Nebil Fuli Muhammed

دليل الحدوث وإشكالاته عند القاضي عبد الجبار

Musiki Dinletisi

16:45-17:15

Akşam Yemeği

18:00-19:30

01-03 KASIM 2023 / KARABÜK ÜNİVERSİTESİ

02 Kasım 2024 Cumartesi

A SALONU (ONLINE)

1. OTURUM 09:30-10:45

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Halim Gül

Doç. Dr. Fikret Özçelik - Mu'tezilî Anlayışının Hadis Yorumuna Etkisi: Kâdî Abdülcebbar'ın el-Emâlî Adlı Eserin Özelinde

Dr. Öğr. Üyesi Yakup Koçyiğit – Şule Soyal Şenol - Kâdî Abdülcebbar'ın el-Emâlî'sinde Hadis Rivâyeti ve Yorumu

Dr. Öğr. Üyesi Hasan Eryılmaz - Kâdî Abdülcebbar'ın (Ö. 415/1025) Tesbîtu Delâili'n-Nübüvve İsimli Eserinde Hadis Kullanımı

Arş. Gör. Muhammed Veysel Emen - Kâdî Abdülcebbar'ın Sahâbe Tasavvuru

2. OTURUM 11:00-12:15

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Fadıl Aygan

Prof. Dr. Salih Sabri Yavuz - Kadî Abdülcebbar el- Hemedanî'nin Nübüvvet Bağlamında Mucize ve Benzeri Fiillere Yaklaşımı

Prof. Dr. Abdulhamit Sinanoğlu-Yasin Yıldırım Kâdî - Abdülcebbar'ın Hz. Muhammed'in Nübüvvetini Delillendirme Yöntemi Olarak Mûcize Anlayışı

Dr. Öğr. Üyesi Ali Rıza Akgün - Kadî Abdülcebbar'da Hz. Peygamber'in Peygamberliğini İspat Delilleri

Dr. Meliha Bilge - Kâdî Abdülcebbar ve Mûcize

3. OTURUM 12:30-13:30

Oturum Başkanı: Doç. Dr. Kadir Gömbeyaz

Doç. Dr. Ayhan Işık - Kâdî Abdülcebbar ve Abdülkâhîr el-Bağdâdî'nin İsmailiyye/Batıniyye Fırkasına Eleştirileri

Dr. Arş. Gör. Furkan Erbaş - Kâdî Abdülcebbar'ın (Ö. 415/1025) Tesbîtu Delâ'ili'n-Nübüvve Adlı Eserinde Şîh/İsmâilî Propaganda

Arş. Gör. Berna Kavuk - Kâdî Abdülcebbar'ın Şîh Kelâmına Etkisi: Şerîf El-Murtazâ'dan

4. OTURUM

13:45-15:00

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Mahsum Aytepe

Dr. Öğr. Üyesi Sami Turan Erel- Kadı Abdülcebbar'ın İdrak Teorisinin Metafizik Boyutları

Dr. Öğr. Üyesi Züleyha Birinci - Kâdî Abdülcebbar'ın Mürtekib-i Kebîreye İlişkin Mülâhazaları

Fatmanur Örsdemir - Atomculuk ile Anti-Atomculuk Zemininde Kâdî Abdülcebbar ve Câhız'ın Ahlâk Anlayışları

Bahtiyar Kadayıf - Kâdî Abdülcebbar'a Göre Kalbin Fiilleri

5. OTURUM

15:15-16:30

Oturum Başkanı: Doç. Dr. Mustafa Yıldız

Prof. Dr. Selim Özarıslan - Kâdî Abdülcebbar'ın İmamet/ Devlet Başkanlığına Yaklaşımı ve İçerdiği Sorunlar

Doç. Dr. Hilmi Kemal Altun - Kâdî Abdülcebbar'ın Sahabe Müdafaası

Dr. Arş. Gör. Hakan Atalay - Kâdî Abdülcebbar'ın Tekfir Hakkındaki Yaklaşımı

Arş. Gör. Dr. Nisa Gecekuşu Demirbaş - İmamet Düşüncesi Bağlamında Kâdî Abdülcebbar'ın Tafdîl Anlayışı

6. OTURUM

16:45-18:00

Oturum Başkanı: Dr. Öğr. Üyesi Ramazan Yılmaz

Doç. Dr. Emine Taşçı Yıldırım - Kâdî Abdülcebbar'ın Kötülük Problemine Hikmet Temelli Çözüm Arayışı

Dr. Nesim Aslantatar - İvaz'dan Teodise Yaratmak: Kâdî Abdülcebbar'ın İvaz Teorisiyle Plantinga'nın Özgür İrade Teodisesini Tamamlamaya Yönelik Bir Girişim

Dr. Öğr. Üyesi Ramazan Yılmaz - Kadı Abdülcebbar Özelinde Düşünce Tarihi Yazımına Dair Bir Eleştiri: Felsefe Tarihi Eserleri Ne Kadar Objektif?

Arş. Gör. Dr. Şeyma Yazıcı - İlahi Kudret, İlahi Özgürlük ve Aslah: Kâdî Abdülcebbar'da Tanrı'nın Özgürlüğü'nün Çağdaş Din Felsefesi Açısından Değerlendirilmesi

7. OTURUM

18:15-19:30

Oturum Başkanı: Doç. Dr. M. Selim Yılmaz

Dr. Öğr. Üyesi Sibel Kaya - Kādî Abdülcebbar'ın Düşüncesinde İlahi Cömertlik

Arş. Gör. Dr. Serkan Çetin - Nüketü'l-Muğnî Bağlamında Kādî Abdülcebbar'da Ahvâl Teorisi

Arş. Gör. Dr. Sercan Yavuz - İbn Küllâb ve Küllâbiyye'ye Yönelik Eleştirileri Bağlamında Kādî Abdülcebbar'ın Sıfat Anlayışı

Arş. Gör. Fatma Sümeyye Kılaç - Vücûb 'Alellah'ı Temellendirmek: Teklif - Kādî Abdülcebbar Örneği-

01-02 KASIM 2023 / KARABÜK ÜNİVERSİTESİ

02 Kasım 2024 Cumartesi

B SALONU (ONLİNE)

1. OTURUM 09:30-10:45

Oturum Başkanı: Doç. Dr. Şükrü Maden

Doç. Dr. Tuğrul Tezcan - Kur'an'ı Anlamanın Anlamı: Kâdî Abdülcebbar'ın Muhkem-Müteşabih Anlayışının 4.Asır Tefsir Alimleri Ekseninde Tahlili

Dr. Faig Ahmadzada - Kâdî Abdülcebbar'a Göre Kur'an'ı Anlama Sorunu

Dr. Öğr. Üyesi Yusuf Karatay - Teolojik Perspektiflerin Kur'an Yorumuna Yansımaları: Kâdî Abdülcebbar Örneği

Dr. Öğr. Üyesi Murat Bahar - Kâdî Abdülcebbar'ın Kur'an'ı Anlamada Rivâyet Kullanımı

2. OTURUM 11:00-12:15

Oturum Başkanı: Doç. Dr. Tuğrul Tezcan

Doç. Dr. Muhammed Bahaeddin Yüksel - Kur'an Tefsirinde Kâdî Abdülcebbar'ın Mecaz Algısı

Dr. Öğr. Üyesi Recep Turan - Kâdî Abdülcebbar'da Nazar ve Bilgi Teorisinin Kur'an Yorumuna Etkisi (el-Muğnî Örneği)

Dr. Öğr. Üyesi Soner Aksoy - Tenzîhu'l-Kur'an Bağlamında Kâdî Abdülcebbar'ın Zâhiri Yorum Anlayışı

Dr. Öğr. Üyesi Mesut Erzi - Kelâmcı Kimliğin Tefsir Ameliyesindeki İşlevi ve Önemi -Kâdî Abdülcebbar Örneği-

3. OTURUM 12:30-13:30

Oturum Başkanı: Doç. Dr. Ayhan Işık

Dr. Öğr. Üyesi Yusuf Koçak - Kâdî Abdülcebbar'ın Şii Mezheplere Bakışı: Tesbîtu Delâilî'n-Nübüvve Örneği

Dr. Öğr. Üyesi Betül Yurtalan - Kâdî Abdülcebbar'ın İsmâîlîlik Eleştirileri: Sosyo-Politik Bağlamda Bir İnceleme

Dr. Bekir Altun - Kâdî Abdülcebbar'ın İmâmette Efdaliyet Anlayışını Yeniden Okuma

4. OTURUM

13:45-15:00

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Erkan Yar

Prof. Dr. Harun Çağlayan - Anlambilim Açısından Kâdî Abdülcebbar'da Din Dili

Prof. Dr. Erkan Yar - Kâdî Abdülcebbar'ın Nesh Anlayışı

Prof. Dr. Hüseyin Doğan - Kâdî Abdülcebbar'da Te'vîl Nazariyesi

Dr. Öğr. Üyesi Samet Karahüseyin - Kâdî Abdülcebbar Düşüncesinde Bazı Tasavvufi Kavramlar: el-Emâlî Adlı Eseri Bağlamında Bir İnceleme

5. OTURUM

15:15-16:30

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Murat Şimşek

Prof. Dr. Bilal Aybakan – Kâdî Abdülcebbar Özelinde Mu'tezile Fıkıh Usulü Anlayışı

Bahaddin Karakuş – Mu'tezilî Âlim Kâdî Abdülcebbar Şafîî miydi?

Dr. Arş. Gör. Şuheda Bozyel-Arş. Gör. Zeynep Büşra Özdemir - Teklifin Aklî ve Sem'î Zemini Olarak Hüküm Teorisi: Kâdî Abdülcebbar ve Kâdî Bâkılânî Karşılaştırması

Arş. Gör. Ali Butur - Kâdî Abdülcebbar'ın Usul Anlayışına Teklîf Nazariyesinin Etkisi: eş-Şer'iyât Bağlamında

6. OTURUM

16:45-17:45

Oturum Başkanı: Dr. Öğr. Üyesi Doğan Delil Gültekin

Doç. Dr. Ömer Faruk Habergetiren - Kâdî Abdülcebbar'a Göre Rızık

Doç. Dr. İhsan Akay - Kâdî Abdülcebbar'a Göre Taklid

Arş. Gör. Dr. Yasin Akan - Kâdî Abdülcebbar'ın El-Emalî Eserinde Kebâir Ehline Dair Hadislere Yaklaşımının Âmmîn Delaleti Bağlamında Değerlendirilmesi

7. OTURUM

18:00-19:15

Oturum Başkanı: Doç. Dr. Ahmet Mekin Kandemir

Prof. Dr. Fethi Kerim Kazanç - Abdülcebâr'ın Kelam Kozmolojisinde Nedensellik Meselesinin Tahlili

Dr. Öğr. Üyesi İsmail Koçak - Kādî Abdülcebâr'da İlk Yaratma ve Zaman/Hareket İlişkisi

Dr. Veysel Eliş - Fırlatılan Bir Taşın Hızına Ne Etki Eder? Kādî Abdülcebâr Fiziğinde İ'timâd Teorisi

Dr. Öğr. Üyesi Zeynep Şeker - Kādî Abdülcebâr'ın Araz Anlayışı ve Araz İnkârcısı Senevîlere Eleştirileri

01-03 KASIM 2023 / KARABÜK ÜNİVERSİTESİ

02 Kasım 2024 Cumartesi

C SALONU (ONLINE)

1. OTURUM 09:30-10:45

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Mehmet Alıcı

Prof. Dr. Mehmet Alıcı - Kâdî Abdülcabbâr'ın Mecûsîlik Algısı

Arş. Gör. Mehmet Akif Kahveci - Bir Reddiye Yazarı Olarak Kâdî Abdülcebbâr ve Hristiyanlık Eleştirisi

Mehmet Talha Eroğlu - Dr. Öğr. Üyesi Mustafa Göregen – Kâdî Abdülcebbâr'ın Tesbîtü Delâ'ili'n-Nübüvve Adlı Eserinde Hristiyanların Ulûhiyet Anlayışı Eleştirisi

Arş. Gör. Ali Satılmış - Kâdî Abdülcebbâr'ın Rahlesinde Bir Yahudi Mütakellim: Yûsuf el-Basîr (Öl. 1037-39?)

2. OTURUM 11:00-12:15

Oturum Başkanı: Mahmud en-Neffar

Doç. Dr. Mohamed Kalou القاضى عبد الجبار مفسراً

Prof. Dr. Ahmed el-Ferrak منهج القاضى عبد الجبار الهمذاني في متشابه القرآن

Dr. Öğr. Üyesi Abdalwahab I. A. Zıdan منهج القاضى عبد الجبار (ت 415هـ) في تأويل آيات القرآن من "خلال كتابه" التفسير الكبير

Sana Elferara -تأثير آراء القاضى عبد الجبار في الفكر اليهودي -مفهوم التأويل

3. OTURUM 12:30-13:30

Oturum Başkanı: Dr. Öğr. Üyesi Muhammed Nur Kaplan

Dr. Öğr. Üyesi Hamdan Alahmad Alokleh نظرية الوجود عند القاضى عبد الجبار " قيمتها في " علم الكلام وأثرها في الفلسفة

Dr. Suzan Emad مبدأ السببية عند القاضى عبد الجبار

Muhammed Asım Muhammed Serhan نبوة سيدنا محمد بين القاضى عبد الجبار ويعقوب القرقساني

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Saim Kayadibi

Dr. Moulay Ahmed Emnâÿ el-Hasaniy آراء عبد الجبار المعتزلي الأصولية بين الشافعية والمعتزلة

Dr. Ashjan Hameed Basi منهج الاستنباط الفقهي عند القاضي عبد الجبار (دراسة مقارنة)

Dr. Naim Hank المصلحة في الفكر الأصولي عند القاضي عبد الجبار

Dr. Öğr. Üyesi Mahmud Muhammed Özdemir نقض القاضي عبد الجبار عقلا نقد النظام للقياس

5. OTURUM

15:15-16:30

Oturum Başkanı: Dr. Öğr. Üyesi Ahmad Taha Wahba

Prof. Dr. Abdelhakim Ferhat دور القاضي عبد الجبار في تطوير دراسة الكتب المقدسة

Doç. Dr. Isam Abdülmevla الفكر السياسي عند القاضي عبد الجبار

Dr. Hasan Al-khattaf نظرية الحكم عند القاضي عبد الجبار التأسيس والتطبيق

Toufik el-Fellah (Dr. öğrencisi) الأبعاد السياسية لأصل الأمر بالمعروف والنهي عن المنكر عند القاضي عبد الجبار

6. OTURUM

16:45-17:45

Oturum Başkanı: Dr. Öğr. Üyesi Salih Derşevi

Omar Mbarki منزلة الحديث عند المعتزلة من خلال نصوص القاضي عبد الجبار

Dr. Öğr. Üyesi Muhammed Sıddık أثر الفكر الاعتزالي على شرح القاضي عبد الجبار للحديث

Dr. Öğr. Üyesi Kemel Fettuh المدرسة العقلية والحديث النبوي؛ القاضي عبد الجبار المعتزلي وموقفه من "أحاديث الرؤية" نموذجًا

7. OTURUM

18:00-19:00

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Mehmet Bulgen

Prof. Dr. M. Basil et-Tai - Causality According to Qadi Abdul Jabbar

Dr. Abdul Basit Zafar - Qadi 'Abd al-Jabbār's Theological Anthropology: Exploring Attribute of Life and the Living (Hayy)

Muhammad Aga Yudha-Iklil Athroz Arfan - The Authority of Analogical Reasoning from the Seen to the Unseen (Qiyās al-ghā'ib 'ala al-shāhid) for Understanding the Attributes of God According to Qadi Abd al-Jabbar